

Növekszik a munkanélküli járulék

NAGYOBB MUNKANÉLKÜLI JÁRULÉKOT fizetnek a dolgozók és a munkáltatók február elejétől a munkabérek után a szolidaritási alapba. A munkavállalók 0,5 és a munkaadók 1,5 százalék helyett 1, illetve 5 százalékos járulékot fizetnek februártól. Ez – 90 százalékos teljesítés esetén – mintegy 40 milliárd forint bevételt jelent az alapnak. A Munkaügyi Minisztériumban az idei év végére legkevesebb 580 ezer munkanélkülivel számolnak, de valószínű, hogy ennél jóval több állástalan lesz.

10,5 MILLIÁRD FORINT ÉRTÉKŰ öröklött kereskedelmi banki kétes követelésre vállalt garanciát a magyar állam. Erről már a múlt év nyarán megállapodás született a kereskedelmi bankok és a kormány között, ám meg kellett várni az év végét, a költségvetési törvény elfogadását.

ELKÉSZÜLT A KÖZOKTATÁSI TÖRVÉNYKONCEPCIÓ javított változata. Ezt tegnap jelentették be a Művelődési és

Közoktatási Minisztériumban. A közlemény szerint a minisztérium gondoskodik arról, hogy az iskolák és az önkormányzatok a tárca saját kiadványaként is rövid időn belül megismerkedhessenek a koncepció javított változatával.

SZABÓ TAMÁS PÉNZÜGYI ÁLLAMTITKÁR cáfolta azokat a feltételezéseket, miszerint az állam meg akarja állítani a privatizációs folyamatot, és a legjelentősebb vállalatokat saját felügyelete alá kívánja vonni. A Veszprémben tegnap tartott sajtótájékoztatóján rámutatott arra, hogy hiányzik viszont a rendszerváltozás közgazdasági modellje – az erre vonatkozó törvénytervezet ezekben a napokban tárgyalja a gazdasági kabinet és a kormány. Szabó Tamás véleménye szerint a következő hónapokban az állami vállalatoknál meggyorsul majd a társasággá alakulás folyamata, és ez az év végére teljessé válik.

Szakszövetkezeti munkanélküliek

Adomány vagy járadék?

A mezőgazdasági üzemek jelentős körét érintő gazdasági nehézségek az utóbbi hetekben, hónapokban olymértékben súlyosbodtak, hogy sok helyen rákényszerültek a veszteséges tevékenységek megszüntetésére. Mindez felfogható racionális döntésként, de a következők egyértelműen a *munkanélküliség* fokozódása. A mezőgazdaságban a téli időszak egyébként is nehezen tűrhető ki hatékony munkavégzéssel, különösképp a növénytermesztés, s az ahhoz szükséges szolgáltató és adminisztratív háttér leterheltsége szezonhoz kötődő. Decemberben és januárban emiatt tömegesen mondtak föl a dolgozóknak, hisz fizetni már nem tudták volna őket. A munkanélküli járadékért kopogtatók gyarapodó táborában egyre több a szövetkezeti tag.

A szakszövetkezetek évtizedekig a mezőgazdasági szövetkezetek *megtűrt* formájaként működhettek csak, s állandó nyomás alatt tartották őket, hogy minél előbb jussanak el az akkor valódinak tekintett, központosítottabb

szövetkezeti formába. Amint a rendszert váltott politika a valódi tulajdonosokra alapozott szövetkezetek, gazdasági szervezetek irányába kezdett teregetni, a kinyilatkoztatások szintjén a szakszövetkezetek léptek elő a gazdaságilag racionálisabb képződménnyé. Ezek után igen csak megdöbbentem azon, amit a helyi Agrárkamara jogi kollégiuma ajánlott a figyelmembe: *a szakszövetkezeti tagok megyénkben nem kaphatnak munkanélküli járadékot*.

A Csongrád Megyei Munkaügyi központban megerősítették e hírt, azzal a kitételrel, hogy ők személy szerint nem értenek egyet az efféle diszkriminációval, de az országos központjuk belső utasítása értelmében kénytelenek a kérelmeket elutasítani. A fellebezés sikertelensége esetén csak egy próbapaperben hozott ítélet másíthatja meg az eljárást, amennyiben az Országos Munkaügyi Központtal nem sikerül más módon megállapodni.

Az Agrárkamara megpróbál az ügyben sürögösen eljárni, hisz a munkanélküliek pénz nélkül

l nem várhatnak hónapokat igazságuk bebizonyítására. Rádásul addig is szaporodni fog a most több tucatra tehető hoppon maradtak száma. Az elutasítás annál inkább érthetetlen, hisz a kérelmezők a jogosultsághoz szükséges munkanapokat ledolgozták, s annak társadalombiztosítási vonzatát a munkáltató szabályosan rendezte. Ezek szerint a szakszövetkezeti tag a törvényben előírt járadék helyett csak a hivatal kényétől-kedvétől függő adománnyra számíthat? E logika alapján nehogy még valaki a betegbiztosítási jogosultságot is kétségbe vonja. Ha a paragrafusokban szándékosan rendelkeznek így, nagy hiba. Ha csak arról van szó, hogy az efféle ügyekre áment mondanak, jogszabály értelmezőnek fogalma sincs, mi is az a szakszövetkezet, még nagyobb hiba. A tudatlanság ugyanis nem lehet mentség kiszolgáltatott emberek sorsának megnehezítésére.

T. Sz. I.

Öböl

DÖGCÉDULA. „Sok száz vagy ezer vajdasági férfihoz hasonlóan január 3-án délután én is (kis híján) megkaptam az aranyos kis új esztendei tábori piknikre invitáló alezredesi dögcedulát.” – írja Csorba Béla magyar író.

Éjjel van, amikor a fővárosi napilap egyik hangsúlytalan oldalán megpillantom ezt a mondatot. Ha reggel nem tudom, éjszaka olvasom át a lapokat, éppen ez, a lepedő-formátumú az utolsó a sorban. Vár az ágy, ma abszolvtam három üzleti és másik három szakmai megbeszélést, árajánlatot kaptam és adtam, megnyugtattam egy névtelen telefonálót, hogy nem vagyok kommunista, írtam továbbá három cikket, már idehaza elolvastam, miért is kell a bíróságra mennem, szóval minden okom megvan arra, hogy ne érdekeljen a világ.

De Csorba Béla igen.

Nem tudok jobb szót: jelentős ez a hangvétel. Az én ízlésem is azt diktálja, hogy a sarokba szorított, bajba jutott ember legyen kellőképpen ironikus, de legalábbis rezignáltan suttojon, mintha könyvtári olvasóteremben lenne. Nem baj ugyanis, ha némi távolságtartással tiszteljük magunkban Istén teremtményét.

Megvallom őszintén, idegesítenek azok az embertársaim, akik nyálas őszinteségi rohamokban törnek ki, önmagukat elemezgetik és közben elvesztik összes fogékonyságukat a komikus motívumok iránt. Ez persze azt is jelenti, hogy díjazom a lezser gengsztereket, akik élni hagyják a magyar nyelvet csakúgy, mint a tehetség bármilyen formáját.

Ezért villanyoz föl Csorba indító mondata éjnek évadján. Van benne levegő. Olyan erővel és frissességgel üdít, mint amikor egy falusi lakodalomban a savanyú párat kiröptíti a művházból az ivarérett keresztthuzat. Jó, jó, a halálról van itt szó, de miért épp erről az emberi jelenségről beszéljünk megrettenve, amikor a pusztulás tényénél még egy mellérúgott tizenegyes is lehet tragikusabb. Pontosabban szólva: aki már temetett testvért, aki volt igazán szerelmes és aki a Jules Verne utca után rátért a Dosztojevszkij sugárútra, az már minden keserűben megtalálja az édest.

És minden édesben a keserűt – teszem hozzá, mert végigolvasom Csorba levelét. Egyszer csak félredobja az iróniát és elmondja: miért választja a határokon belüli emigrációt. Megírja a bújdosók programját akkor, amikor hasonló jogosultsága van a külfont választók logikájának is.

Mindazonáltal mindenkinek kiutalták a dögcedulát. Csak különböző időpontban jár le a szavatosság.

Dlunkus lunc

Tejelünk vagy letejelünk?

(Folytatás az 1. oldalról)

Tóth László, a megye legnagyobb tejtermelő gazdasága, a Szegvári Puskin Tsz elnöke (egyben a mezőgazdasági termelők szövetségének elnöke):

– Egy év alatt 2300 darabról, 1707-re esett vissza az állomány. A gazdaság oda jutott a vállalt csökkentéssel, hogy a három évvel ezelőtti 45 millió forintos, állattenyésztésből származó tiszta eredmény helyett 1991-ben alig érjük el a nullát. A túléléshez a kialakult árpozíciók hosszú távon sem elégségesek a tiszta piaci mechanizmusok érvényesítésében. A termelők felsőházba tartozó negyede sem maradhat meg – a kis-termelőkről nem is beszélve –, még akkor sem, ha tulajdonosi belső

érdekképviselői rendszerért mindent megteszünk.

Stadler Ferenc, a mezőgazdasági termelők szövetségének ügyvezetője:

– Már az előtárgyalásokon se értettünk egyet azzal, hogy a mezőgazdaságnak kell az inflációt letörni – tavaly mindössze 1–2 százalékos volt a termelőiár-emelés. Az év végéig vagy emeljük az árakat, vagy az államnak kell közbelépnie, hogy ne szűnjének meg a tehenészetek. Már eddig is sok telepet bezártak, az újraindításuk pedig sok millió forintba kerül.

Tegnap Vásárhelyen ugyan igent mondtak egy javaslatra a termelők, de a hamu alatt tovább izzik a parázs.

FEKETE KLÁRA

Centrum végkiárúsítás

Üresen tátongó kirakatok, foghíjas polcok, meglehetősen összevisszaságban felhalmozott áruk, izgatottan tolongó emberek – tájkép csata után, leginkább így jellemezhető e pillanatban az Ifjúsági (volt Úttörő) Áruház képe. Mint kiderült, a látványos felfordulás oka, hogy ebben az áruházban árusítják ki a Centrum több, hamarosan bezáró üzletének készletét.

Brückner István, a Centrum vezérigazgatója az MTI kérdésére elmondotta: a fől számolás hadszínterében valóban az Ifjúsági Áruház, de tulajdonképpen a Centrum valamennyi üzlete, áruháza átalakul, sőt némelyik már átalakult, új gazdát kapott a közelmúltban. Az összesen 36 áruházukból jelenleg 29 működik, a többit vagy már bezárták, vagy napokon belül megkezdik a felszámolást. A vállalat 25 áruházából kft.-t hoztak létre, amelyet fokozatosan részvénytársasággá alakítanak az önkormányzatok és a dolgozók részvételével. Ezek profilját nem változtatják meg ugyan, de az egységes beszerzés és az egységes árukinálat kialakítása miatt pillanatnyilag ezekben az üzletekben is meglehetősen hiányos a választék, így a vevők gyakran nem találják a megszokott árukat.

A vállalat többi 11 áruházát egyedileg értékesítik, részben olyan vegyes vállalatok formájában, amelyben a Centrum részesedése általában 40–50 százalékos lesz.

A vezérigazgató elmondotta: a Centrum mint állami vállalat 1992-re végleg megszűnik, ám mint áruházi lánc továbbra is fennmarad, s várhatóan a korábbiaknál kedvezőbb feltételek között várja majd a vásárlókat.

Szegedi szenátorok

dr. Kovács Beáta

Bár Makón született, mégis **vérbeli szegedi dr. Kovács Beáta**. Sokan ismerhetik. Például azért, mert jónéhány évvel ezelőtt a magyar kajakosválogatott tagja volt, vagy azért, mert szülei, nagyszülei is az újszegedi paneos városrészben laktak, ott, ahol a 34 éves képviselőnő és 8 esztendő fia. A képviselőnő elfoglalt ember, ezért különbséget tesz aközött, hogy mit csinál, illetve mit csinálna szívesen szabad idejében. Leszögezi: szeret utazni. A legtávolabbi hely, ahova eljutott, Olaszország. Igazi kikapcsolódást számára a sielés jelent. Hatéves volt, mikor az édesapja, a tanárképző főiskola testnevelési tanszékének docense, először magával vitte sítúrára. A képviselőnőnek nincs kedvenc étele, mert – mint mondja – „szívesen megkóstolok mindent, főleg, ha külföldön járok”. A Szegedi Éliker Vállalat jogtanácsosát most a privatizáció, az átalakulás gondoljai, munkajogi problémák foglalkoztatják.

– *Nehéz volt meggyőzni?*

– Tudtam, ha megválasztanak, rettenetesen sok munkával jár a képviselőség.

– *Elégedett azzal, amit egy év alatt elért?*

– Nem igazán vagyok elégedett sem a testület, sem a saját munkámmal. Például nem értem, némely képviselőtársamnak mi a célja azzal, hogy megakadályozza a közgyűlés érdemi munkáját. Az, hogy valaki szerepel és beszél, még nem jelenti azt, hogy konstruktív is. A liberális frakciót jellemzi, hogy a szakmai gyakorlat és a politikusi rutin hiányzik, így a szándékot nem tudjuk a megfelelő mó-

jogi és igazgatási bizottságának titkára vagyok. Feladatunk egyértelmű – jogi ügyekben a jogszabályok alapján döntsünk –, nincs helye a politizálásnak.

– *A közgyűlést azonban átírtatta a politika.*

– A két frakció kialakulása gátolja, nem segíti a munkát. Az önkormányzatnak nem az a feladata, hogy politizáljon, a pártok a Parlamentben hadakozzanak.

– *Az egyéni választókerületi képviselő hogyan érvényesítheti azoknak a polgároknak az érdekeit, akik számon tartják, mit csinálnak a városházán.*

– Szerencsére a mi városrészünkben nem kell kiharcolni a kövezett utat, a kábeltevét, vagy ehhez hasonlót. Nincs igény nagy lakossági fórumokra. Apró dolgokban tudok segíteni. Például a nyugdíjasok gyógyszerellátási igazolványának megszerzésében, vagy abban, hogy az újszegedi parkból a szemetet elhordják. A polgármesteri hivatalban dolgozó „területi segítővel” körbejárjuk a területet, s rögzítjük: a Tisza-parton, a strand melletti útpatkáját javítani kell, a játszótéri homokozót rendbe kell hozni, a Ligetet tisztán kell tartani, a Csanád téri ABC melletti épületből a csöveseket ki kell költöztetni. Egyébként a három újszegedi képviselő – párhovatarozástól függetlenül – egymást erősítve képviseli a városrész érdekeit.

Ú. I.

Jó Hír a SZegedi Nagyrúház emeletéről, ahol a korszerűen átalakított levegős eladótérben a mozgólépcső mellett 16-án, csütörtökön a 9 órai nyitástól több mint 2000 m függőnyt, tehát az egész jelenlegi készletet 40–50 százalékkal olcsóbban árusítják, amíg a készlet tart.

Jó hír az is, különösen azoknak, akiknek különböző méretű szőnyegre van szükségük, hogy a sokféle méretű szőnyegpadló maradékokra most 30 százalékos árengedményt adnak.

Újdonság a ruházati szinten, hogy a kanyarnál elhelyezett turkálóban minden áru egységesen 100 Ft. A gyakran változó árukinálat között érdemes turkálni a rendkívüli olcsó áruért. Az emeletre feljönni mindig megéri.

(X)

KÖZÉLETI NAPLÓ

MA

DR. VÁNYAI ÉVA alpolgármester, a 18. számú választókerület képviselője 15–17 óráig fogadóórát tart a polgármesteri hivatal ügyfélszolgálatán (Széchenyi tér 11.).

HOLNAP

DR. TICHY-RÁCS CSABA, a 14. számú választókerület képviselője 17–18 óráig fogadóórát tart a Rákóczi utca 11. szám alatti helyiségben.